

موزاحیمهتی سیکسی

بۆچی پیغمبەر له پیوهندی ژبانی هاوسهری و سیکسی سهردهمی خویدا جیی نامۆزگاریکردن نییه، چونکه نهو چهندین جار زهماوندی کردوه، ئیزنی نیزیکی سیکسی لهگهڵ کۆیله و بهدیگراوانی شهری ههجووه، ههروهها ههولێ داوه ژنه گهنجهکانی له ههنبهر دهست درێژی موزاحیمانی سیکسی بپاریزی. بهلام بهداخوه کیشهکه لێرهدایه، که گیراوهکانی قورئان نهک بههۆی پیوهندايهتی لهگهڵ کۆنتیکستی سهردهمی خۆیهوه سهیر دهکړین، بهلکوو تا ئهمرۆش وەک یاسای دانراوی پرواپنکراو له نهژمار دین. نهو کاره، کارتیکهری گهلیک نهیینه ههیه، بهراديهک که بههۆی لکاندن به ههلس و کهوتی سهردهمی پیغمبهرهوه، ئهمرۆش دهست درێژی بۆ سهر ژنان به کاریکی ناسایی و فهرمی دادهنریت. ماوهیهک پێش ئیستا و تویوژیکم لهگهڵ کهنیشکیکی نیزهدی کورد ههجوو که بۆ ماوهی چهند مانگیک کۆیلهی داعیش بووه و ئیستا خۆی له دهستان رزگار کردوه. نهو کچه چهندین جار له لایهن سهرکردهیهکی داعیشهوه دهستریژی سیکسی کراوته سهر و سهرکردهکه پێی گوتوه که بهوکارهی له خودا نیزیکتر دهبیتهوه. هۆیهکهشی روونه: به پێی گوتهکانی قورئان، خودا ئیزنی به باوهرپنکراوان داوه دهست درێژی سیکسی بکهنه سهر کۆیله و بهدیگراوانی شهر.

رووداوی وا دیاره کاریکی لهرادهبهدر ناخۆش و سهرسوور هینهره بهلام بهداخوه به تاقمینک رووداوی لێره و لهوئ کۆتایی پێ نایهت. رووداویکی هاوچهشنی نهو کچه نیزهههیه کورده، له نیجیریاش روو دهوات کاتی که شهرکهره تیرۆریستهکانی گرووی بۆکو حهرام "Boko Haram" ژنان و کیزان دهرفینن و وەک کۆیله لای خویان رایاندهگرن.

له ئالمان ههلس و کهوتی نهوتو و دهست درێژی سیکسی له شهوی سالی تازهی ۲۰۱۵ ی زایینی لهههنبهر ژنان و کیزان له شاری کۆلن و زۆربهی شارهکانیتر باس و لیکۆلینهوهی ههلس و کهوتی ئایینی ئیسلام لهههنبهر ژن

و تەمەرى سېكىسى ژياندەمە. لېرەشدا لە فەزايەكى گەلنىك سۆزدارانەدا دوو ئوردوگا لە بەرانبەر يەكتەر راوستابوون. بۆ يەكەم جار لە مېژووى نوپى ئەو ولاتە، ژنان و كچان لەو شەمەدا لە لاين سەدان پياوى چاوتكۆمەه بۆ ماوەيەكى زۆر دەور دران، جوزيان پىنەه كرا، دزيبان لى كرا، سووكايەتيان پىنكرا و بەشيكيشيان دەست دريژى سىكسيان لەسەر كرا. تاوانكارەكان بە مرقۇى ولاتانى ئىسلامى و عەرەب ناسىنران، كە تاقمىكيان وەك پەنابەر پەنابان هېنابووه بەر ولاتەكە.

هەوالى ئەو رووداوه زۆر بە هېمنى درايە دەرمەه. بەو نيازەى پەنابەر و مرقۇى بيانى لە گومانىكى گشتى بپاريزن، ئەمتىك و ئايىنى ئەو گرووپە تاوانكارانە زۆر دواتر ئاشكرا كرا. هەولنىك كە دواتر بە درۆ دەرچوو. بەو كارە ئاو بەسەر ئاگرى ئەو كەسانەدا كرا كە هەر هەولنىك بە "دروى مېدياكان" دادەنن و ئەو هەستەيان تېدايه كە بۆچونەكان لە سەرمەه كۆنترۆل دەكرين و خەلكى بە فريودراو دادەنن. ئاو بەسەر ئاگرى ئەو كەسانەشدا كرا كە دەلن مرقۇى بيانى يەكجار زۆرن و تىكە لاوبوون و خۆ گونجاندينان لەگەل كۆمەلگاي ئېمە زۆر ئەستەم و نەگونجاوه.

ديارە، شتىكى سروشتيه كە ئەستەم بتوانرئت بەستىنى ئېننىكى و ئايىنى تاوانكارەكان لەبېر بكرئت ئەگەر مرقۇف بزائى كە تەنيا دەست دريژى ئاسايى نەبووبى (ئەو كارە بەهوى خواردەنەهوى لە رادەبەدەرى ئەلكۆل هەموو سالىك لە شەوى سەرى سالى تازەدا پىك دئ بەلام نەك بە پانتايى ئەو شەوهى ۲۰۱۵) كە لە لاين هەزار پياوى لات و لوتەه هيرشيان كراوتە سەر. هەروەها ئەو پياوانە هەموويان بەستىنىكى ئايىنى كولتورى وەك يەكيان بووبئت.

مرقۇف ناتوانى ئاوا بە ساكارى سەرى ئەو رووداوه داپوشى، بەتايەت ئەو كاتە ناتوانى، كە مرقۇف بۆ پيشگرى و كەمبونەهوى لەمپەرى خۆگونجاندىن لە كۆمەلگادا، هۆگرى لەخۆى پيشان بدات. رووداويك وەك ئەوهى لە شارى كۆلن رووى دا، لەو چەشنە تايەننیهى خۆيدا هېشتا لە لاين ئوروپاييهكانەمە نەناسراو بوو. ئەگەر مرقۇف ئاورىك لە دنياى

عەرب بەداتەوه دەبینی که بە گشتی موزاخمەتی سیکسی لە هەنەر ژنان و کیزان کیشەیهکی تاییەتی و جیدی کۆمەلگایە. هەر توریستیکی ژنی ئالمانی یاخود بیانی چ بە تەنیا یا لەگەڵ هەفالیکی لە ولاتانی میسر، تونیز یا مەراکش بووی، دەزانن که دەکرێ هەموو دەمیک هێرشکارییەکی ئەوتوی لەسەر بکری. هەر وەها ئەومەش دەزانن که زۆر ئەستەم دەتوانن دژ بە پیاوی موسولمان که ژنی رۆژئاوایی بە چاویکی سووکەوه سەیر دەکەن، هەلۆیست بگرتن.

من خۆم لە ولاتی میسەر وە دەین، ئەو جێیە موزاخمەتی سیکسی لە هەنەر ژنان و کیزان بۆ ماوەیهکی دووردرێژ ببووە کاریکی ناسایی پیاوان، چونکه مەروڤ ئەو دیاردەیهی بە درێژی مێژوو لەبەرچاوی نەگرتوو و گرنگایەتی پێ نەداوە. لە لایەکەوه، چونکه مەروڤ نەبووستوووە دان بەوه دا بنیت که لە کۆمەلگایەکی ئایینی – ئەخلاقی دا دەستدرێژی سیکسی بەهیچ شێوەیهک نابی بوونی هەبێ، لەو لاشەوه مەروڤ ترسی لە کەمبۆنەوهی توریست بۆ ولاتەکەهی بوو که داهااتیکی باشی بۆ بەدیاری دێنان. ئەگەریش باس لەسەر ئەو موزاخمەتە کرابێ، هۆیهکەهی گەڕێنراوەتەوه سەر قوربانی بووکه و بەرپرسیاریتیهکەهی کەوتۆتەوه سەر چۆنیەتی چەشنی بەرگ لەبەرکردن و هەلس و کەوتی.

ئەو چەشنە درۆ هەلبەستنه و ترس لە رووبوونەوهی هەلس و کەوتی هەلەهی خۆیان، بۆتە هۆی ئەوهی لە ژماریکی کەمی ئەو هێرشانە و دەست درێژیانەوه بەرمو ئیپیدمیەکی راستەقینە و ناسایی و فەرمی چوو و پەرهی سەندوو. تەنانهت ۹۵ لە سەدی ژنانی میسری لەسەر ئەو دەست درێژیە سیکسیانە که بەردەوام هەموو رۆژیک هەستی پێدەکەن، رەنج دەبن. بەتاییەت لە دوو جێزنی پیرۆزی موسولمانان "جێزنی قوربان" و "جێزنی رەمەزان" لە هەموو پارک و جێی ناسایشی شارەکه دا، لە دەست درێژی سیکسی گشتی پیاوان بێ بەش نامینن.

هاوکات لەگەڵ خۆپنیشاندان لە مەیدانی تەحریر لە پەڕۆنەدایەتی لەگەڵ بەهاری عەرهی، هەمیسار دەست درێژی سیکسی لەسەر ژنان و کیزان

گه‌یشته ئه‌وپه‌ری بېشهرمی خوی. له‌وئ تاکتیکیکي نو‌یيان د‌وز‌ی‌بو‌وه که له شاری کول‌نیش به‌ر‌ی‌وه چ‌وو: تاوان کاران دوو باز‌نه‌ی داخراویان له مرؤف دروست کردبوو. کاتی قوربانیه‌ک ده‌ست‌نیشان ده‌کرا، له باز‌نه‌ی یه‌که‌مدا ده‌وریان ده‌دا. له‌وی پالی پتوه دهنرئ، خوی لی ده‌خش‌یندرئ، کومله‌مکش به‌دنگی به‌رز پنده‌کهن و هه‌را و هوریا وهرئ ده‌خن، بۆ ئه‌وه‌ی دهنگی قوربانیه‌که نه‌بیسرئ، و به‌گورجی ده‌یخه‌نه باز‌نه‌ی دوو هه‌مه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی له‌ئه‌گه‌ری یارمه‌تیدانی خه‌لکی دووری خه‌نه‌وه. له‌وئ ده‌ست در‌ی‌یه‌که در‌ی‌زه‌ی ده‌بی و ئیتر ری ده‌رباز‌بوونی زور ئه‌سته‌م ده‌بیت.

به‌لام نایا ئه‌و کاره هیچ په‌یوه‌ندایه‌تییه‌کی به‌ نایینی ئیسلامه‌وه هه‌یه؟ نا و نا. من خۆم له‌ میسریش و له‌ مه‌راکیشیش شاهیدی ئه‌و چه‌شنه‌ ده‌ست در‌ی‌یه‌ گشتیانه‌ بووم. له‌ زور‌به‌ی‌اندا کومله‌تیکي نایینی به‌شدار نه‌بوون، به‌لکو له‌ کومله‌ی بچوکی گه‌نج بیکه‌اتبوون که له‌ژیر کارتیکیه‌ری ئه‌ل‌کۆل و ماده‌ سرکه‌ه‌کاندا بوون.

به‌ پئی تئبوری ئیسلامی له‌ باوه‌ر‌پیکراوانی ئیسلامی قه‌ده‌غه‌ کراوه‌ ده‌ست له‌ ژنیکي بېگانه‌ بدن، ته‌ناهت ئه‌گه‌ر ژنه‌که ده‌سگیرانی خۆشیان بئ. هه‌روه‌ها له‌ باوه‌ر‌پیکراوی زیده‌ر‌وی ئیسلامی قه‌ده‌غه‌ کراوه‌ ده‌ست له‌گه‌ل ژنیک لی بداته‌وه (ته‌قه‌ی له‌گه‌لدا بکات) یاخود بۆ ماوه‌یه‌کی کورتیش چاو له‌ ژنیکي بېگانه‌ بکات. سه‌له‌فیه‌کانی میسر له‌سهر ئه‌و بۆچوونه‌ن که پیاو نابئ له‌ ئوتوبوسدا له‌ سه‌ر ئه‌و کورسییه‌ی ژن له‌سه‌ری دانیشتوه، دانیشئ، چونکه‌ گه‌رمای له‌شی ژنه‌که که ره‌نگه‌ هیشتا له‌سه‌ر کورسییه‌که هه‌ستی پئ بکرئ، مه‌یلی پیاوه‌که ببزوینت.

به‌لام به‌ کرده‌وه، وا نییه‌ و به‌هۆی ئه‌و داب و نه‌ریته‌ توند و تیزه‌ ئه‌خلاقیه‌وه که ئه‌ویش خۆی ناو‌یته‌ی پرۆسه‌یه‌کی جینسی بووه، پوتانسیه‌لیک پیکدیت که ئه‌زموونه‌که‌ی به‌ پتچه‌وانه‌ ده‌رده‌که‌وئ. نایینیک که ژن وه‌ک مال و دارایی پیاو داده‌نئ، یاخود به‌ مه‌ترسییه‌ک بۆ کاری ئه‌خلاق‌ی ده‌زانئ، به‌ راشکاو‌ییه‌وه به‌ر‌په‌سه‌ بۆ ئه‌و کاره‌. قورئانیک که بۆ به‌هه‌شتی پیاوان ژن وه‌ک که‌سه‌یه‌کی خۆشیی پیاو ده‌ناسینئ، رۆلی ژن و کچ

سېكسواليزه دهكاتمه. باومرېكيش كه بو ژنى ديارى دهكات و دملنى مالمهكهى
 تعنيا لىسر ئىزنى مىردهكهى يا به هاوريى پياويكى بنه مالمهكهى دهتوانى
 بهجى بىلىت، به شىوازيكى ناراستهوخو توورهيى و زوردارى دژ بهو ژنانه
 دهخولقيني كه ناتوانن پيرموى لمو قندهغهيه بكمن (بو نمونه. ئمو ژنه
 توريستانهى كه به تعنيا ريگه دهبرن). هسروهها پرتووكيك كه مروقيكى
 بى باومر وهك پوتانسىهليكى خوراك و كويلهيهكى سىكسى داگيركهرانى
 ئىسلامى دادهنى، لايهنيكى بهرچاوى ئمو كيشهيه دهكهويته ئهستوى.

نيزيكهى چل سال بهر له ئىستا به دهگمهن ژنى مىسرى له قاهره
 لهچكهى بهسردا دهدا. دست دريژى سىكسى له فهزاي گشتى لىسر ژنان
 لهو سهردهمدا زور كهه بهريوه دهچوو. ئهمرو هيچ ژنيك ناتوانى بى
 داپوشانى خوى له مالمه وهدر كهوى و سهرمراى داپوشانيشى، هيشتا
 مهترسى خو پيوهنان و خولبخشاني پياوانى لىسره. ئمو كار له ئيران،
 ئهفغانستان، پاكستان و زوربهى ولاته ئىسلاميهكان به ههمان شيوهيه،
 تهناىت له ولاتي دهولمهسد و پيروزي عمرهبنى سعوديش ئمو داب و
 نهريته بهريوهدهچى.

ئايا مروف دهتوانيت ليردا گومانى پهيومندييهكى راستهوخوى نيوان
 داپوشين و دست دريژى سىكسى له ژنان بكات؟ پرسياريكى گهليك ئاستهم
 و دژواره. بهشنيكى ئمو دياردهيه به راشكواويهيه پهيومندى به بوونى
 راستهقينهى ئىسلاموه ههيه، بهلام نهك ههموى. چونكه له هيندوستانيش
 دست دريژى سىكسى بوسر ژنان، كارى رورانهى پياوانه. ئمو راستيه،
 تاله بهلام نابى ببيته هوى لادان و ونبوونى ريگاي راست و مروف به
 شىوازي راديهى سميرى ولاتي هيندوستان بكات. ئمو كار لهراستيدا نه
 پهيومندى به نهتموهى هيندوه ههيه و نه دياردهيهكى ئىسلاميه بهلكوو
 كاريكى نارواهيه كه راست لهو چهشنه كومهلگا و كولتورانهدا
 سهرهلمهدات وا ژن به چاوى سووك و نرخى كهه سهر دهكرىت.

دريژهى ههيه...